

Dades del document

Investigador: Anta Ugarte, Javier

Data de publicació: 2011-09-17

Descripció

Revista de periodicitat setmanal. Va aparèixer el primer número el 18 d'octubre de 1823. El format de la publicació era en octau, i el preu de subscripció era de 12 reals al mes, o 3 reals els números solts. La subscripció es feia al local de l'editor, José Torner.

El Europeo sorgirà conjuntament amb una tongada d'altres publicacions arrel del canvi de règim al país i el retorn dels liberals al poder amb Riego i va poder mantenir-se uns quants mesos sota la relativa tolerància que van tenir els ocupants francesos dels Cent Mil Fills de San Lluís a Barcelona.

El darrer número va sortir el 24 d'abril de 1824. En total es van publicar 28 números, 12 l'any 1823 i 16 l'any 1824.

La revista representa en el seu moment la porta d'arribada a Catalunya del Romanticisme. Respecte al nom, Guarnier avança la hipòtesi que quan apareix la publicació a Europa ja triomfa el Romanticisme i potser amb aquest nom es volien representar a Espanya els valors cosmopolites sinònims de progrés i cultura, o bé feia referència a la revista *Europe*, publicada a començaments de segle a París per Frederic Schlegel. Una de les raons que justificaven el títol naixia del propi prospecte que l'anunciava en dir que pretenia:

"Despertar, pues, el genio de los barceloneses, y llamarlos a figurar en Europa, como lo merece su genio perspicaz y sus naturales recursos, es otro de los objetos preferentes de nuestro periódico."

Formalment i ideològicament continuava la petja d'*Il Conciliatore* (1818-19), de Milà, que havia estat publicat també per liberals romàntics. Aquesta relació es pot fonamentar en la presència del piemontès Luigi Monteggia, nascut a Milà i desterrat de la Llombardia el 1821 arran de la seva participació a la revolució. Va publicar *El*

Romanticisme al número 2 de la publicació, segons Guarnier, primera afirmació inequívoca i conscient d'aquesta escola a Espanya.

La revista publica tant articles en prosa com en vers. A les seves planes, Bonaventura Carles Aribau i Farriols (Barcelona, 1798-1862), que publicarà fins a quaranta cinc treballs en els sis mesos de vida de la revista, exposa les idees de Schiller sobre els conceptes d'allò bell i allò sublim, d'acord amb les idees romàntiques, així com es publiquen assaigs sobre la nova estètica, es donen notícies literàries d'arreu d'Europa, en certs casos de gran importància per a la història de la cultura universal, es comenten obres claus del Romanticisme segons anaven apareixent. Així tenim referències entre els autors més citats de Walter Scott, Lord Byron, René de Chateaubriand, Madame Staël, els germans Schlegel, Manzoni, Grossi, Macpherson, Rousseau... Molt destacable també va ser el seu article , aparegut al número 12, *Revista de Barcelona en estos últimos años*, una visió particular i propera de la història de la ciutat a començaments del dinou.

El segon gran animador de la revista era el també barceloní Ramon López Soler (Barcelona, 1806-Madrid, 1836). Des de les planes de la publicació, llançava la seva visió d'un romanticisme coincident amb el cristianisme, amb un estret lligam entre la norma estètica i la idea religiosa cristiana.

Fiorenzo Galli, també italià, escriu sobre temes de moral i costums, i sobretot, d'art militar.

Carles Ernest Cook, tot i treballar diverses matèries (filosòfiques, sociològiques, pedagògiques...) va destacar sobre tot pels seus treballs sobre temes científics i molt concretament la biologia.

Informació

La importància de la revista s'ha de situar en els valors en sí mateixa i en la funció de baula entre diferents períodes de la premsa a Catalunya. En ella mateixa, significa l'entrada a Catalunya i a l'Estat Espanyol, del corrent romàntic, i amb la

difusió dels grans noms d'aquest corrent, des de Scott a Byron, Chateaubriand, Schiller... Però, a més, els seus redactors, Bonaventura Aribau i López Soler, venien de publicacions anteriors, significativament *El Constitucional* (1820-1823), i van incorporar-se a la premsa apareguda a Barcelona tot just començada la Regència de Maria Cristina, amb la seva tasca a les planes de *El Vapor* (1833).

Es tracta d'una generació liberal, que ha de superar un període ominós entre 1823 i 1833, en el qual les possibilitats d'expressió de la seva ideologia són pràcticament nul·les. Amb tot, són capaços de constituir-se en portaveus d'una nova estètica, el romanticisme, i alhora en precursors de la Renaixença.

Per contextualitzar el marc cultural d'aparició de la revista, no es pot ignorar que el maig de 1823 es publicava el trist dictamen de la Universitat de Cervera que descrivia aquells anys: "Lejos de nosotros la peligrosa novedad de discurrir." Amb la voluntat de poder establir un marc d'actuació en aquell moment, van deixar escrit al seu primer número: "Trataremos de política, sí; pero será como ciencia, fundada sobre hechos remotos, acerca de los cuales podemos discurrir sin pasión ni interés", amb una declaració que intentava vorejar la repressió absolutista.

Al mateix temps, van obrir una porta a l'entrada del romanticisme que es restringí a Catalunya. Considerats precursors de la Renaixença, no tingueren en canvi influència en el desenvolupament del corrent romàntic a la resta de la Monarquia espanyola, malgrat la publicació per part de López Soler de diverses obres de novel·la històrica, amb una forta influència de Scott, com *Los Bandos de Castilla* (1830), en un període en què, a més, havia fixat la seva residència a Madrid.

Els orígens de *El Europeo* reflecteixen també la importància que tenia l'exili polític i la emigració europea en la difusió d'idees i coneixements entre diversos pobles, de fet serà la necessitat d'exiliar-se dels seus col·laboradors estrangers el que posarà fi a la revista.

A Catalunya, passats els anys del primer liberalisme, i asserenats els ànims,

l'herència deixada per la revista va permetre bastir una lectura en clau conservadora del Romanticisme, de la que serà bona mostra la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, a la que s'incorporaran en el moment de la seva creació autors de fàcil assimilació, René de Chateaubriand o Walter Scott, mentre els representants del romanticisme més rebel eren ignorats, com és el cas de Lord Byron.

Actualment l'Ateneu Barcelonès disposa de l'únic exemplar complet de l'obra, que va arribar a les seves prestatgeries al segle vint, doncs, si més no, no consta registrat en cap dels catàlegs del segle dinou.

Descripció d'autors

Cal destacar que Josep Torner va ser també editor del "Periódico de Literatura, Ciencias y Artes" (1821), dirigit per Ignasi Sanponts i Barba (Barcelona, 1795-1866). Caldria senyalar com a directors la parella Bonaventura Carles Aribau i Ramon López Soler, tot i que sempre apareix el grup d'articulistes de manera unitària a l'encapçalament de la revista.

Bonaventura Carles Aribau i Farriols (Barcelona, 1798-1862) , escriptor i economista.

Bibliografia

Casasús, Josep Maria. *El pensament periodístic a Catalunya: assaig sobre l'evolució de les idees teòriques i professionals en matèria de periodisme* . Barcelona: Curia, 1987.

Guarner, Luis. *El Europeo, Barcelona, 1823-1824*. Madrid: Instituto "Miguel de Cervantes" del Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1953.

Guillamet, Jaume. *Els orígens de la premsa a Catalunya: catàleg de periòdics antics (1641-1833)*. Barcelona: Arxiu Municipal de Barcelona, 2003.

Torrent, Joan; Tasis, Rafael. *Història de la premsa catalana* . Barcelona, [etc.]: Bruguera, 1966.

